

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA SITA

KIKAO CHA NANE

08 FEBRUARI, 2017

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA SITA

KIKAO CHA NANE – TAREHE 08 FEBRUARI, 2017

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA BUNGE YA VIWANDA, BIASHARA NA MAZINGIRA:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Viwanda, Biashara na Mazingira kwa Kipindi cha kuanzia Januari, 2016 hadi Januari, 2017.

MWENYEKITI WA KAMATI YA BUNGE YA UWEKEZAJI WA MITAJI YA UMMA:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Uwekezaji wa Mitaji ya Umma kwa Kipindi cha kuanzia Januari, 2016 hadi Januari, 2017.

III. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

81. MHESHIMIWA KHAMIS MTUMWA ALI (KIWENGWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Serikali ilizuia sherehe za kuadhimisha Muungano wa Tanganyika na Zanzibar na kuelekeza kusheherekea kwa kufanya usafi wa mazingira. Wakati zuiyo hilo linatolewa maandalizi ya sherehe hizo yalikuwishaanza na gharama mbalimbali zilitumika ikiwemo mafunzo ya halaiki ya watoto:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwafidia wale waliotumia gharama binafsi wakiwemo wakufunzi wa maandalizi ya sherehe hizo.

82. MHESHIMIWA RUTH HIYOB MOLLEL (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Mashirika ya Hifadhi ya Jamii yamewekeza katika miradi mbalimbali kwa kutumia michango ya Wanachama:-

Je, Wanachama wamepata gawio kiasi gani na faida ya uwekezaji.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

83. MHESHIMIWA WILFRED MUGANYIZI LWAKATARE (BUKOBA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):- Kingo za Ziwa Victoria katika mwambao wa Manispaa ya Bukoba katika maeneo ya Kalobela Bandarini, Hotel ya Spice, Kiroyela, Nyamukazi na Kifungwa zimelika na maji na mawimbi ya maji kusogeza maji kiasi cha kuingia kwenye nyumba zilizo kandokando mwa Ziwa hilo na kuhatarisha maisha ya watu na mali:-

- (a) Je, Serikali inachukuliaje hali hii na inawatolea tamko gani wakazi wa maeneo hayo;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kutafuta mfadhili au kuchukua hatua za kujenga ukuta imara wa kuzuia maji yanayosogea jambo linaloonekana kuhatarisha Ofisi za Makao Makuu ya Mkoa, nyumba ya Mkuu wa Mkoa na majengo ya Mahakama;

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

84. MHESHIMIWA ABDALLAH DADI CHIKOTA (NANYAMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Zao la Korosho linakabiliwa na changamoto kadhaa:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhakikisha kuwa Chuo cha Utafiti wa Kilimo – Naliendele kinapanuliwa ili kiweze kufanya tafiti mbalimbali za magonjwa yote ya Korosho badala ya sampuli kupelekwa Nje ya Nchi.

85. MHESHIMIWA HASNA SUDI KATUNDA MWILIMA (KIGOMA KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Tarafa ya Nguruka na Uvinza zinalima zao la Tumbaku na kuiingizia Halmashauri ya Uvinza fedha nyingi kwenye makusanyo ya ndani lakini wamekuwa wakinyonywa kwenye bei ya uuzaji na upangaji wa viwango vya pamoja vya soko:-

Je, ni lini Serikali itawatambua Wakulima wa Tumbaku wa Uvinza ili nao wapate chama kikuu ndani ya Mkoa wa Kigoma na kuwapunguzia gharama ya usafirishaji kwenda hadi Tabora.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

86. MHESHIMIWA RASHIDI MOHAMED CHUACHUA (MASASI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Jeshi la Polisi limekuwa likifanya kazi katika mazingira magumu kutokana na uchakavu wa vitendea kazi pamoja na kukosekana kwa magari ya kutosha:-

- (a) Je, ni lini Serikali itawapatia magari Askari Polisi wa Wilaya ya Masasi ili kupunguza ugumu wa mazingira ya kazi;
- (b) Je, ni lini Serikali itarekebisha utaratibu uliopo ambapo inafikia wakati askari wanalazimika kutoa pesa zao mfukoni ili kuwapa chakula mahabusu;
- (c) Je, ni lini Serikali itajenga nyumba za askari katika Wilaya ya Masasi.

**87. MHESHIMIWA SIKUDHANI YASSINI CHIKAMBO
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia nyumba za makazi Askari Polisi na Magereza katika Wilaya ya Tunduru Mkoa wa Ruvuma;
- (b) Je, Serikali imejipangaje kufanya ukarabati kwa nyumba za Askari zilizopo Wilayani Tunduru ambazo kwa muda mrefu hazijafanyiwa ukarabati.

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

**88. MHESHIMIWA VEDASTO EDGAR NGOMBALE
(KILWA KASKAZINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- Tanzania ni moja ya nchi duniani zilizoathirika kutokana na Tawala za Kikoloni na vita ya majimaji ni moja ya vielelezo vya athari hizo ambapo vita hivyo vilianza Wilayani Kilwa katika Kijiji cha Nandete mwaka 1905 - 1907:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhakikisha waathirika wa vita vya majimaji wanapata fidia kutoka kwa utawala wa Kikoloni wa Kijerumani.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA UFUNDI:

89. MHESHIMIWA MARY PIUS CHATANDA (KOROGWE MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi:- Mwaka 2014 katika Chuo cha Ualimu Korogwe yalifanyika mabadiliko ya udahili, uthibiti ubora na tunu yaliofanywa na Baraza la Elimu ya Ufundi la Taifa – NACTE lakini Chuo kimekuwa kikipata Wanachuo wachache kuliko miundombinu na rasilimali watu waliopo; na kwa kuwa Chuo hiki kwa sasa kimepelekewa Wanachuo wapatao 827 kutoka Chuo Kikuu UDOM kwa Mafunzo ya Stashahada ya kawaida ya Elimu:-

Je, Serikali itaendelea kuwapeleka Wanachuo wa kutosha ili kuendana na miundombinu na Rasilimali Watu waliopo.

90. MHESHIMIWA ZAYNAB MATITU VULLU (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi:- Serikali imeona umuhimu wa kuchukua hatua kali zaidi kwa Mwanaume anayempa mimba Mwanafunzi wa shule kwamba apatiwe kifungo cha miaka 30:-

Je, Serikali itamhakikishiaje Mwanafunzi aliyepewa mimba kuwa ataweza kuendelea na masomo yake baada ya kujifungua.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

**91. MHESHIMIWA ASHA ABDULLAH JUMA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Kuna ongezeko kubwa la maduka ya kucheza kamari yanayoitwa Jack Pot katika Miji nchini ikiwemo Dodoma; maduka hayo huchezesha kamari mchana na usiku na Wateja wengi ni Vijana ambao hutumia mbinu mbalimbali kupata fedha ndani ya familia ili wakacheze kamari hali ambayo husababisha uvunjifu wa maadili:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kudhibiti mchezo wa kamari ambao huwakosesha amani Wazazi na jamii nzima;
- (b) Je, Serikali haioni kuwa kuna uvunjifu wa maadili na nguvu kazi ya Vijana inapotea kwa kucheza kamari badala ya kushiriki katika uzalishaji.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

92. MHESHIMIWA DKT. DAVID MATHAYO DAVID (SAME MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:-

Je, mradi wa Maji tambarare ya Mwanga na Same hadi Korogwe umefikia hatua gani na Wananchi wategemee utakamilika lini.

93. MHESHIMIWA AYSHAROSE NDOGHOLI MATEMBE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Mkoa wa Singida ni miongoni mwa Mikoa yenye ukame hapa nchini; Ukame huo unasababisha changamoto ya upatikanaji wa maji safi na salama kwa wakazi wa maeneo mengi Mkoani Singida:-

Je, Serikali ina mikakati gani ya kuhakikisha changamoto ya upatikanaji wa maji safi na salama kwa wakazi wa Singida inapatiwa ufumbuzi wa kudumu ili kuwasaidia wananchi, hususan wanawake kushiriki kwenye shughuli nyingine za uzalishaji mali.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

94. MHESHIMIWA MAIDA HAMAD ABDALLAH (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Mafuta na gesi ni rasilimali zinazotegemewa kuwa na mchango mkubwa kwa Taifa letu:-

Je, ni aina ngapi za gesi zilizogundulika na faida iliyopatikana tangu ugunduzi huo ulivyotokea.

IV. HOJA ZA KAMATI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA VIWANDA, BIASHARA NA MAZINGIRA:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kuikubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Viwanda, Biashara na Mazingira pamoja na maoni na mapendekezo yaliyomo kwenye Taarifa hiyo.

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA
BUNGE YA UWEKEZAJI WA MITAJI YA UMMA:**

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kuikubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Uwekezaji wa Mitaji ya Umma pamoja na maoni na mapendekezo yaliyomo kwenye Taarifa hiyo.

**DODOMA
08 FEBRUARI, 2017**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**